

Vi kvinnor

Februari 1949

i Demokratiskt Världsförbund

Prenumerationsanmälan 1949

»VI KVINNOR I DEMOKRATISKT VÄRLDSFÖRBUND» har med ingången av detta år lämnat sitt begynnelsestadium som blott föreningsmeddelande och kommer hädanefter att ges ut som tidning med sex nummer årligen av samma format och utseende som förut. Ansvarig utgivare är Svenska Kvinnors Västerförbunds ordförande, dr Andrea Andreen. Styrelsen har åt nedanstående kommitté uppdragit att i samråd med utgivaren ansvara för tidningens redigering. Tidningens uppgift blir såsom förut att utgöra en internationell och nationell föreningslänk. I mån av utrymme vill vi också hålla våra läsare underkunniga om de ur vår synpunkt viktigaste händelserna i vårt eget land och ute i världen.

Redaktionskommittén är väl medveten om att våra läsare kommer att finna det första numret av tidningen kompakt och svårsmält. Det sammanhänger med de nödvändiga redogörelserna för Västerförbundets årsmöte och framförallt för Världsförbundets andra kongress i Budapest den 1—6 december 1948. Kongressen var från början ämnad att hållas i Helsingfors men flyttades till det betydligt sydligare och av kriget hårdare märkta Budapest, där den hölls på en tidpunkt då spänningen mellan öst och väst nått höjdpunkten. Då en del av de svenska deltagarna efter hemkomsten på grund av sina intryck offentligen tagit avstånd från världsförbundet, har det synts oss nödvändigt att publicera kongressens huvuduttalande i sin helhet liksom att redogöra för de resolutioner, som fattades vid kongressen, samt det principiellt viktiga inlägg som vid debatten om huvuduttalandet gjordes av den svenska delegationens ordförande dr Andreen.

Övertygade om att *Vi kvinnor i demokratiskt världsförbund* har en uppgift att fylla är det vår förhoppning att våra läsare vill stödja tidningen genom att göra den känd och läst i allt större kretsar.

ANDREA ANDREEN

Utgivare

CARIN HERMELIN

MARGIT LINDSTRÖM

ADA NILSSON

ELSA SVARTENGREN

Världsförbundets andra kongress i Budapest den 1-6 december 1948

KDV:S 2:DRA KONGRESS i Budapest formade sig till en stark manifestation av solidaritet med de krafter som i dag står på fredens sida och ett lika entydigt brännmärkande av de krafter, i vilkas intresse det ligger att upprätthålla splittring, nationellt förtryck, nöd och rustningar för ett nytt krig.

Kongressen var ett väldigt organisatoriskt företag från förbundets sida, men den var också en oerhörd prestation av det ungerska kvinnoförbundet, som icke sparat några krafter eller något intresse för att göra arrangemangen så festliga som möjligt. Den värme med vilken gästerna mottogs, erfor man redan vid gränsstationen, där den lokala kvinnoorganisationen ordnat en liten välkomstmottagning med té. Där lyste emot en de affischer och transparenter, som man sedan mötte i kongresslokalen och överallt i hela Budapest: »Förenade fram emot en varaktig fred!»

Kongressen hölls i Parlamentsbyggnaden, den kanske största av Budapests många monumentalbyggnader, vilken med sitt relativt oskadade massiv dominerar Donaustranden åt Pestsidan. Den väldiga, amfiteatraliska kongressalen var smyckad med alla nationers flaggor, och på dess trenne läktare trängdes ungerska kvinnor, som med stort intresse åhörde förhandlingarna.

KONGRESSEN BESTOD av ungefär 400 delegater. — Från det stora sovjetryska kvinnoförbundet hade kommit en delegation på 39 kvinnor. Den leddes av Nina Popova, som är vice ordförande i Världsförbundet, och i delegationen märktes bl. a. också medlemmen i Sovjets Högsta Råd Zinaida Gagarina och den även i Sverige välkända sångerskan Vera Davidova.

Frankrike hade en delegation bestående av 37 kvinnor under ledning av Mme Cotton. För övrigt var det två kvinnor som man där särskilt lade märke till, och det

var den ständigt sysselsatta, allestädes närvarande Marie Claude Vaillant Couturier och den temperamentsfulla parlamentsledamoten Jeanette Vermeersch, som var den som för kongressen framlade förslaget till den stora resolution, som antogs och som finns återgiven på annat håll i tidningen.

Ett par andra stora delegationer var den från USA, med 24 kvinnor under ledning av Muriel Draper och den italienska på 19 kvinnor under ledning av Maria Maddalena Rossi.

Från det kinesiska kvinnoförbundet med dess 20 miljoner medlemmar hade kommit en delegation på 15 kvinnor med förbundets ordförande, Sai-Chang, i spetsen.

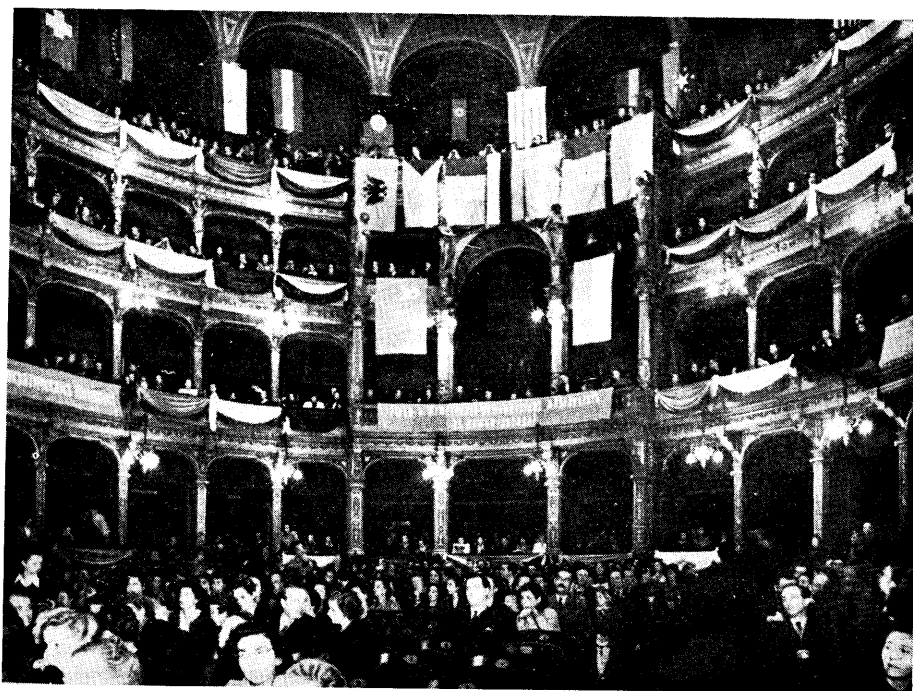
KDV:S KANSKE MEST KÄNDA, numera nästan legendariska medlem, Dolores Ibarruri, La Passionaria, hade inte kunnat komma till kongressen på grund av sjukdom. Genom den spanska delegationen — 10 kvinnor — som leddes av hennes sekreterare, Irene Falconi, hade hon sänt ett budskap till kongressen, vilket mottogs med oerhörd entusiasm.

De 12 grekiska kvinnorna kom, klädda i befrielsearméns uniformer, »ännu med krutrök i kläderna», som Popova vid ett tillfälle yttrade.

De mera närliggande länderna, Bulgarien, Albanien, Polen, Rumänien, Tjeckoslovakien, Jugoslavien, Österrike, Tyskland, hade sänt många kvinnor. Men också från mera avlägsna länder fanns representanter: från Indien, från Venezuela, från Israel, Cuba, Viet-Nam, Algeriet, Argentina, Korea, Syrien, Mongoliet, Australien, Canada, Iran . . .

De nordiska länderna var väl representerade. Från Finland hade kommit 2 delegater, från Norge 3, från Danmark 3 och från Sverige 6 delegater och 7 åhörare.

KONGRESSEN ÖPPNADES den 30 november med välkomsttal av Magda Joburi

Kongressen ägde rum i Budapests praktfulla parlamentsbyggnad

från det ungerska kvinnoförbundet och representanter för regeringen, för fackföreningarna och ungdomsorganisationer.

Den första stora frågan som behandlades var verksamhetsberättelsen för de tre år som förbundet existerat. Den framlades av ordföranden Eugenie Cotton. Hon meddelade, att det nu finns sektioner i 54 länder, och att det sammanlagda antalet medlemmar är uppe i 80 miljoner. Verksamheten har i första hand varit riktad mot fascismen och för skapandet av en varaktig fred — för demokrati, för garanterandet av kvinnornas politiska, sociala och ekonomiska rättigheter samt för förverkligandet av ett lyckligare liv för våra barn. Förbundets sektioner har genomfört aktioner — med möten, demonstrationer och petitionsrörelser — för stöd åt Sovjets förslag i FN om nedrustning och förbud mot atombomben och stora solidaritetsaktioner med offren för den spanska och den grekiska fascismen.

FÖLJANDE DAG framlades rapport angående KDV:s uppgifter i kampen för fred och demokrati. De viktigaste uppgifter man har att kämpa för är — enligt den resolution som antogs — understöd av Sovjetunionens nedrustningsförslag i FN, avbrytande av de diplomatiska förbindelserna med Franco-Spanien, förstärkande av KDV:s arbete i Asien, intimare samarbete med alla internationella, demokratiska organisationer, krav att KDV får status A i FN.

NÄSTA HUVUDFRÅGA på dagordningen var rapporterna över försvaret av kvinnornas politiska och ekonomiska rättigheter. De berättade om det fullständiga likaberättigande som kvinnorna uppnått i Sovjetunionen, där man finner kvinnorna i arbete vid männens sida inom alla områden; de berättade om de enorma framstegen för kvinnornas del i de Östeuropeiska länderna, där kvinnorna före kriget

inte hade elementära medborgerliga rättigheter, men där deras deltagande i samhällslivet nu baseras på deras likaberättigande med männen, såväl i politiskt som i ekonomiskt och socialt hänseende; de berättade också om kvinnorna i länder som USA, England, Frankrike, Italien och de nordiska länderna, där de (trots den mångomtalade »demokratin») inte lyckats tillkämpa sig den fundamentala rättigheten till lika lön för lika arbete — eller Schweiz där kvinnorna inte heller har rösträtt; de berättade även om kvinnor som försmäktar i Francos fångelser och koncentrationslägren på de grekiska öarna.

Rapporterna om barnens läge behandlas i en särskild artikel i nästa nr av denna tidning.

DEN SISTA STORA RAPPORT som framlades för kongressen rörde utvecklingen av den demokratiska kvinnorörelsen i Asien och Afrika. Den gav skakande skildringar av utsugningen och förslavningen av kvinnor i länder som Indien, där kvinnorna förtjänar så litet för 12 timmars slavande på téplantager eller i fabriker, att det nätt och jämt räcker till att uppehålla livet, där de vid ett barns födelse måste välja mellan att svälta ihjäl tillsammans med barnet eller att omedelbart återgå till sitt tunga arbete, där de inte har några möjligheter att få ens den mest elementära skolbildning: i Hindustan är det ungefär 2 % av kvinnorna som kan läsa och skriva. I Kina, Viet-Nam, Indonesien, Malacka, Burma och Sydkorea har man dessutom att kämpa mot främmande inkräktares trupper.

I DE AV ASIENS LÄNDER där folken själva tagit makten, har kvinnornas läge snabbt förändrats: i Kinas befriade områden, i Nordkorea, i den Mongoliska folkrepubliken. Som ett exempel kan nämnas, att 75 % av kvinnorna deltog i valen i det fria Kina, och att 1,700 kinesiska kvinnor redan arbetar inom förvaltningen,

De asiatiska kvinnornas medvetenhet och vilja att kämpa för sina rättigheter blir allt större, och även i de länder, där de är som mest förslavade växer de demokratiska kvinnoorganisationerna oavbrutet. —

UNDER KONGRESSENS GÅNG ordnades flera stora festligheter till de utländska gästernas ära. En av de första kvällarna hölls en storslagen fackeluppmarsch, där ungefär 100,000 kvinnor med facklor tågade upp från alla de gator, som mynnar ut i den väldiga öppna platsen framför Parlamentet, tills hela platsen var ett enda flammande hav. Inför den oerhörda människomassan hölls bejublade tal av Eugenie Cotton, Nina Popova och kinesiskan Tjaj Tsjung.

Delegaterna inbjöds till mottagningar, och en stor galaföreställning gavs på Nationalteatern med ungersk musik, folksånger och danser, utförda av ungdomar i de sagolika folkdräkterna, som kommer en flicka att mest av allt likna en blombukett...

E. L.

Budapestkongressens huvuduttalande

Kvinnor, mödrar, systrar!

För tre år sedan, vid det andra världskrigets slut, lovade vi kvinnor i KDV vid vår 1:sta kongress högtidligen oss själva att kämpa för ett fullständigt utrotande av fascismen, för en rättvis och varaktig fred och för att avvärja aggression. En varaktig fred är den enda garantin för våra barns och våra hems lycka.

SÄREN FRÅN DET FRUKTANS- VÄRDA KRIG

som fascisterna släppte lös, har ännu inte helats, städer och byar som raserades av bomber har ännu inte återuppbyggts, och redan förbereder de verkligt styrande i Förenta Staterna och Storbritannien inom militära, finansiella och industriella kretsar, en ny konflikt, som sätter våra barns och våra käras liv i fara. De söker beröva människorna frukterna av deras fredliga arbete.

Krig är en inkomstbringande affär för monopolisterna, som berikar sig själva på miljoner enklare människors blod och lidande.

ORGANISATÖRERNA AV ETT NYTT KRIG

ökar vapenproduktionen, organiserar militära block och allianser, återupprättar den tyska militarismen; skapar militärbaser och återupprättar Japan som en militär maktfaktor, för att därav skapa ett militärt bro-

huvud i Fjärran Östern. De hotar mänskligheten med det mest barbariska av alla förintelsevapen, atombomben. I Förenta Nationerna motsätter de sig varje förslag från Sovjet-Unionen och andra fredsälskande länder att konsolidera freden och förbjuda atombomben.

Amerikanska monopolister strävar att behärska världen. Med hjälp av Marshallplanen berövar de nationer deras oavhängighet och söker göra folken till de amerikanska krigsorganisations tjänare. Alla världens kvinnor måste förstå, att Marshallplanen inte är något europeiskt hjälpprogram utan en plan för ekonomiskt och politiskt förslavande av folken, en plan till förberedelse av ett nytt krig.

MARSHALLLÄNDERNAS NÄRINGSLEV

har blivit allvarligt rubbat; ett stort antal fabriker stänger sina portar, och arbetslösheten stiger. Levnadsstandarden sjunker i oanad omfattning. Regeringarna i dessa länder avsätter största delen av budgeten till krigsändamål. De ställer baser till den amerikanska imperialismens förfogande.

Marshallplanen innebär återupprättande av tysk imperialism. Marshallplanen betyder armod, reaktion och krig.

Imperialisterna blandar sig i de länders inre angelägenheter, där folken arbetar för sina demokratiska rättigheter och för nationell oavhängighet. Redan har amerikanarnas, engelsmännens, fransmännens och holländarnas tanks och flygplan, kanoner och pansarbilar satts in mot de frihetsälskande folken i Grekland, Indonesien, Viet-Nam, Kina och Malacka.

Dessa folks enda brott är att de vill slippa förslavas av främmande makter, att de vill bli herrar över sitt eget öde och kämpa för frihet och fred, att de vill att deras barn skall få äta sig mätta och vara lyckliga.

De engelsk-amerikanska imperialisterna understöder både politiskt och ekonomiskt Francos terrorregim, trots att den av FN:s generalförsamling brännmärkts som fascistisk.

Tack vare de frihetsälskande folkens gemensamma ansträngningar och framför allt Sovjet-Unionens oerhörda ansträngningar har mänskligheten räddats från fascismens fasor.

Denna seger var de demokratiska krafternas seger över fascismen, framåtskridandets seger över mörker och barbari. Men efterkrigsåren har visat, att fascismens slutgiltiga nedkämpande inte är till fördel för dem som förtjänar på att fabricera vapen för utrotande av människor, för de människor som sätter profiten före allt annat och som förtrycker folken i de koloniala och halvkoloniala länderna.

Försvagade genom fascismens militära nederlag, drömmer de om revansch. De vill beröva folken det liv i frihet, för vilket de offrat så mycket.

DE DEMOKRATISKA KRAFTERNA.

framstegets och fredens krafter, utvecklas och växer med varje dag över hela världen. Det är vår uppgift att hindra, att våra män, söner och bröder kastas ut i ett nytt krig, för att bli kanonmat och offras för äventyrarens och atombombsägares intressen.

Det åligger oss att för alltid tysta bombernas vinande, de bomber som riktas mot våra fredliga hem för att döda våra barn och våra barnbarn. Det åligger oss att aldrig mer tillåta att miljoner av våra bröder och systrar utrotas av hunger, eld och epidemier.

KVINNOR I ALLA LÄNDER!

Ett stort ansvar gentemot våra barn, våra folk, gentemot mänskligheten och historien vilar på våra skuldror. Om vi alla kvinnor — och vi utgör hälften av mänskligheten — intar en fast och samlad hållning mot krigsorganisationerna — så kommer kriget icke.

KDV:s andra kongress väddar till er:

Brännmärk krigsorganisationerna, dem som skapar militära allianser, som upprättar militära baser över hela världen, återupprättar militarismen i väst-Tyskland och driver världen fram emot ett nytt krig.

Avslöja krigspropagandan i alla dess former.

Protestera mot den militära interventionen i Grekland, Kina, Viet-Nam, Indonesien, Malacka, Burma och Syd-Korea. Räck en hjälpende hand till barnen och kvinnorna i dessa länder. Insamla kläder, livsmedel och medicin åt dem.

Protestera med all er kraft mot Francos terrorregim. Giv det demokratiska Spaniens kämpar all hjälp.

Kvinnor i Förenta Staterna, Storbritannien, Frankrike och Holland!

Ni måste komma ihåg, att ett folk som förtrycker ett annat, inte kan vara ett fritt folk. Tvinga edra regeringar att dra tillbaka sina trupper från Grekland, Kina, Viet-Nam, Indonesien, Malacka, Burma och Syd-Korea och att upphöra med varje form av inblandning i andra länders inre angelägenheter. Kräv minskning av militärutgifterna, nedskärning av rustningarna, förbud mot atombomben. Detta angreppsvapen är avsett att förinta fredliga människor, och de som i första hand får lida är kvinnorna och barnen. Kräv att edra länders resurser används för hela folkens sociala välfärd och särskilt för barnens.

Kvinnor i de kapitalistiska länderna!

Utan demokrati finns det ingen fred. Försvara de demokratiska rättigheter, ni redan vunnit. Kräv att arbetarfientliga lagar upphävs. Protestera mot förföljelserna mot progressiva organisationer och deras ledare.

Kvinnor i koloniala och halvkoloniala länder!

Fortsätt med förnyad kraft er kamp mot imperialismen, för edra länders nationella oavhängighet.

Kvinnor i de nya demokratierna!

Fortsätt er aktiva kamp för utvecklandet av det ekonomiska systemet i era länder, för stärkandet av er demokrati.

Kvinnor i Sovjet-Unionen!

Öka ert fosterlands styrka, styrkan hos det land, som är fredens och demokratins starkaste fästning. Ju starkare ert land är, desto starkare är fredens krafter.

Kvinnor i hela världen, systrar i kampen!

Låt oss samman med alla andra demokratiska organisationer i världen skapa en fast front mot mänsklighetens fiender, som förbereder ett nytt krig. Låt oss alla hålla samman för att rädda freden.

Organisera möten, demonstrationer och petitioner för att avslöja krigsorganisatörernas brottsliga planer och framföra vårt krav om fred.

UNDER DE TRE ÅR KDV EXISTERAT

har det outtröttligt kämpat för fred och demokrati. Dess energiska arbete återspeglar förhoppningarna och önskningarna hos miljoner kvinnor i hela världen, och därför har KDV vunnit deras förtroende och har blivit den mest auktoritativa internationella kvinnoorganisationen.

I 80 miljoner kvinnors namn i 56 länder förklarar delegaterna vid KDV:s 2:dra kongress:

Med allt större mod och styrka skall vi kämpa för fred, demokrati, säkerhet och oavhängighet för alla folk, för våra barns lycka, för våra hem! Våra krafter är väldiga! Förenade skall vi vinna kampen för fred och demokrati!

Enhälligt antaget av KDV:s 2:dra kongress i Budapest den 6:e december 1948.

Ur

Dr Andreens anförande

Vid diskussionen under kongressen om KDV:s uppgifter i kampen för fred och demokrati hade även dr Andrea Andreen ordet. Hon läste därvid upp Elisabeth Tamms anförande i jordfrågan, som slutade med det förslag till uttalande, vilket antagits av Svenska kvinnors vänsterförbunds årsmöte i Stockholm i november 1948, och som återges på annan plats i detta nr. Dr Andreen fortsatte därefter:

KDV är en stor och mycket betydande organisation. Vi är stolta över att tillhöra den. När 81 miljoner kvinnor står enade mot mänsklighetens lidande och för att skapa en sund och lycklig värld kan deras arbete inte vara förgäves. Vår ordförande talade i går om det vi redan förmått uträtta till försvar för barnens och kvinnornas rättigheter och i kampen mot fascismen. Under dessa dagar skall vi tala om våra fortsatta ansträngningar. I ett stort antal länder eftersträvar vi ekonomiska reformer och vi är övertygade om att dessa reformer är grundvalen för en varaktig fred. Madame Vaillant-Couturier har nyss sagt att »fredens försvar är vår förnämsta uppgift eftersom kvinnornas rättigheter och barnens lycka kan finnas till endast i en fredlig värld». Det vill säga — vi önskar fred n u för att få tid att arbeta för en varaktig fred. Om freden n u skulle jag vilja säga några ord.

Här är vår svaga punkt. Vi har ännu inte förmått förverkliga den fjärde punkten i vårt mål: »Stärkande av vänskapen och enheten mellan kvinnorna över hela världen». Nästan alla våra miljoner medlemmar befinner sig i österns länder. Och varför, säger man — naturligtvis därför att våra medlemmar i västerns länder har varit mindre aktiva, har varit svagare i sitt arbete. Tydligen! Och det är skälet till att vi nu behöver hjälp.

Jag vet mycket väl att den viktigaste fredsgarantien i ögonblicket är fredsviljan hos

regeringarna i österns länder. Men jag fruktar att bristen på förtroende och god vilja mellan öst och väst icke desto mindre kan framkalla en situation i vilken kriget är över oss. Man vet ju att i politiken prestige betyder mer än fred. FN ensamt är inte starkt nog i en sådan situation. FN behöver stöd av den allmänna opinionen hos världens kvinnor. Den enda organisation som skulle kunna vara bärare av en sådan opinion är vår. Men det förmår vi inte i nuvarande stund. I västerns länder saknar vi inflytande. I de skandinaviska länderna har vi till och med förlorat terräng under det sista året. Man säger att vi talar endast med österns röst.

Ni svarar mig att man inte kan göra något åt den saken. Vi kan inte ändra våra åsikter, våra mål. Naturligtvis inte. Och jag vill det inte heller. Men vi skulle kunna ändra vår propaganda en smula. Göra den mindre kategoriskt fördömande gent emot västern. Understryka en smula det positiva, som finns. När allt kommer omkring bygger man inte en värld sådan vi vill ha den på ett ögonblick. — Det är också en nödvändig förutsättning att byggnadsmaterialet ej förstöres. Och, inte sant, vi vet mycket väl att om vi i denna stund hade samma medlemsprocent i västerns länder som i österns så skulle våra resolutioner formuleras med mera hänsyn än vad nu är fallet.

Tro inte att våra små medlemsgrupper är de enda demokratiska kvinnorna i de skandinaviska länderna. Till oss hör — utom kommunisterna — bara de djärvaste. Vi är de som mest intensivt önskar FRED!

För att få med också de andra måste vi visa prov på — hur skall jag säga — mer förståelse, mer visdom, mer diplomati.

SKV:s ordförande invalid i exekutiven

Sverige nyvaldes som medlem i världsförbundets exekutivkommitté med Svenska Kvinnors Vänsterförbunds ordförande som representant. Vi tar detta som ett tecken på att de synpunkter, som vid kongressen i Budapest framfördes av den svenska delegationens ordförande, inte lämnades helt obeaktade.

Elin Wägner

Då Svenska Kvinnors Vänsterförbunds ordförande i höstas frågade Elin Wägner om hon, tillsammans med Kerstin Hesselgren, ville tala på Vänsterförbundets årsmöte den 7 november 1948 om »Freden just nu», lovade hon att göra det, men sade att hon inte riktigt visste, vad hon skulle säga. Hon visste bara, att hon ville tala något om att även människorna under tider av nöd borde vara lika barmhärtiga mot varandra som de tama och de vilda djuren. Hur hon ämnat lägga ut detta, vet ingen, och kommer aldrig att få veta det. När den 7 november var inne, låg Elin Wägner redan på det sjukläger, från vilket hon aldrig mer skulle stiga upp. Men man kan vara förvissad om, att hon ej menade att skilja de tama och de vilda djuren, så att de ena bodde i väst och de andra i öst, utan att mat och dryck under alla tider skulle räcka åt dem alla, och ingen avundas den andra.

PÅ DET NYA ÅRET

har Svenska Kvinnors Vänsterförbund genom sin ordförande, dr Andrea Andreen fått mottaga många nyårshälsningar både per telegram och brev.

Ellen Gleditsch, Oslo skriver bl. a.:

Verden er vanskelig... men for mig staar det som det aller viktigste at vi holder sammen — saa lenge som mulig, og med det for øje faar vi arbeide! God Jul og et lysere og bedre Nyttaar!

Från Nina Popova, Moskva, kom det som varje nyår en hälsning:

På det nya året önskar sovjetkvinnornas antifascistiska kommitté medlemmarna i Svenska Kvinnors Vänsterförbund ett framgångsrikt arbete och uttrycker en önskan att också i framtiden i intim kontakt med svenska kvinnor och kvinnor över hela världen få kämpa för fred, demokrati, lika rätt för kvinnor och barnens lycka.

Anna Adelstein, läkare vid ögonsjukhuset i Moskva, avslutar sitt brev — efter några glimtar från sitt sjukhus:

I det jag välkomnar det nya året, vill jag också hälsa alla vänner utomlands, särskilt unga läkare och naturvetenskapsmän.

Jag önskar Eder framgång i Edert arbete. Må 1949 bli ett år, som ytterligare styrker de vänskapliga band, som redan existerar mellan kvinnorna inom USSR och demokratiska kvinnor överallt i världen.

Där är också hälsningar från bl. a. en lärarinna, en industriarbeterska, en operasångerska, som alla ger glimtar av sitt arbete och sina förhoppningar för framtiden.

Arkitekt Nina Pomogaychenkos brev återges i sin helhet på annat ställe.

Som svar på Nina Popovas nyårshälsning sände Andrea Andreen för SKV ett telegram, som upplästes i den svenska sändningen i Moskva-radion. Den fredliga nyårshälsning är det som återgetts i aftontidningarna, där det ju är ont om nyheter, som man kan placera med fetstil inom ram. Telegrammet löd så här:

A SKV:s vägnar framför jag vårt varma och uppriktiga tack för Eder vänliga

Vi glömmer inte Spanien

Svenska Spanienkommittén har nyligen i 66 fackliga centralorganisationers namn, representerande 127,000 arbetare, sänt en skrivelse till Förenta Nationerna där den kräver att de domar som fällts av militärdomstolar och varigenom över 100,000 antifascister — därav 20,000 kvinnor — hålls fängslade i Spanien, skall revideras av civila domstolar, med möjlighet till fritt försvar för de anklagade. Den vädjar även till Kommissionen för de mänskliga rättigheterna att verka för att få slut på terrorn i Spanien.

SKV och en del av dess avdelningar, t. ex. i Norrköping, har under hösten sänt liknande resolutioner till FN. Förbundet kommer nu att tillställa alla avdelningar och anslutna organisationer texten till en sådan resolution med uppmaning att på första lämpliga möte anta och sända den till FN. Vi stöder därmed det krav som från demokratiskt håll i hela världen nu ställs till FN, om ingripande till förmån för Spaniens antifascister.

nyårshälsning. Samtidigt som vi önskar Eder ett gott nytt år uttrycker vi vår förhoppning att trots motstånd och svårigheter kunna tillsammans med Eder och alla fredsälskande kvinnor i USSR och andra länder fortsätta arbetet för vår förbunds stora mål.

Franska Kvinnors Förbund:
Kära vänner.

Franska Kvinnors Förbund sänder Eder sina bästa hälsningar till det nya året. För oss är dessa hälsningar mer än en vanlig nyårshälsning, de uttrycker vårt löfte att detta år kämpa outtröttligt för de mål som vi satte oss i Budapest.

Vi försäkrar Eder att under 1949 skall vi i Frankrike av all vår kraft kämpa för Freden. För de franska kvinnorna innebär detta: att kämpa för slut på kriget i Viet-Nam, det innebär kamp mot imperialismen som vill ett nytt krig, kamp mot Marshall-planen, kamp för en demokratisk regering, och det innebär att de franska mödrarna aldrig skall tillåta att deras söner kämpar i ett krig mot Sovjetunionen.

Mina planer för det nya året

av Nina Pomogaychenko

— Jag älskar mitt yrke. Att bygga nya samhällen och städer, att se något som man planlägger, bli verklighet — jag kan inte tänka mig något mera inspirerande, skriver den ryska arkitekten Nina Pomogaychenko i sitt nyårsbrev till SKV, där hon berättar om sitt arbete och sina planer. Vi återger utdrag ur brevet:

— Det gångna året var fyllt av viktiga händelser, nya intryck och spännande arbete för mig. Det är svårt att säga vad som varit mest betydelsefullt för mig, eller vad som gjort mig mest glad. Det var kanske den dagen, då jag fick ett brev från »min by». Jag kallar den »min», därför att denna stora by i Sydryssland, som förstördes under kriget, nu håller på att återuppbyggas på grundval av min plan, en plan, som jag arbetat mycket med. Under upprepade besök på byggnadsplatsen diskuterade jag varje detalj med de kollektivjordbrukare, som bor i byn. Det brev som jag nämnde beskriver, hur min plan nu håller på att försverkligas. Ordföranden för kollektivjordbruket skriver, att en hel ny gata har blivit byggd och nu håller man på med en aveny med bekväma ljusa bostäder för bönderna. Arbetet är nu i full gång med de andra gatorna.

Att förena skapande fantasi med exakt matematisk beräkning på grundvalen av praktiska undersökningar är en arkitekts komplicerade arbetsuppgift. Brevet från kollektivjordbrukarna bär vittnesbörd om att jag inte misslyckats med mitt arbete. Min plan visade sig vara praktisk. Människor, som jag arbetat för så tröget, tycker att mitt arbete förtjänar beröm.

Under det gångna året deltog jag också i planläggandet av ett nytt industrisamhälle i mellersta Ryssland. Det kallades »Nytt liv», och en grupp arkitekter — jag var en av dem — arbetade med planen på själva byggnadsplatsen. När vi hunnit så långt, att vi kunde fara därifrån, började husen redan växa upp på byggnadsplatsen. Samhället, en hel liten stad, höll på att växa fram för våra ögon.

Arkitekt Nina Pomogaychenko

Alla mina planer för det nya året står på ett eller annat sätt i samband med mitt arbete. Det kommande året lovar att bli ett år av glädje för mig. Jag har fått vara med att göra upp en plan, som ska förverkligas under det nya året. Det är planen för en ny stad vid stranden av Volga. Här vid kröken av den stora floden ska det byggas en elektrisk kraftstation, en av de största i landet. Arbetare och tjänstemän vid stationen i hundra- och tusental kommer att bo i den nya staden. Den måste byggas så snabbt som möjligt. Ännu återstår det mycket arbete för mig. En grupp arkitekter har redan besökt den plats, där staden ska ligga. Vi har utvalt tomtplatserna och utarbetat en preliminär plan. Jag har fått på min lott den spännande uppgiften att planera den centrala delen av staden, dess huvudgator.

Staden kommer att ligga på en pittoresk plats vid den starkt kuperade flodstranden. Ändlösa ängs- och åkermarker och skogar breder ut sig så långt ögat når, och Volga

Forts. å sista sidan.

SKV:s årsmöte den 7 nov. 1948

Den 7:de november 1948 höll Svenska Kvinnors Vänsterförbund sitt årsmöte i Stockholm. Representanter från förbundets olika kretsar i landet hade infunnit sig, de flesta från Stockholm, men även från Göteborg, Norrköping, Västerås och Södermanland. Ordföranden, doktor Andrea Andreen, som omvaldes, tackades och hyllades för det energiska och utomordentliga arbete hon nedlagt i förbundets verksamhet, ett arbete som bör värdesättas i så mycket högre grad som därmed följer en oförklarlig och ovederhäftig kritik från press och allmänhet — som ordföranden i första hand får uppbära. Samtidigt vet vi ju, att bakom en sådan kritik vanligen ligger ett medvetet eller omedvetet erkännande av det mål som ligger till grund för ett förbund eller en verksamhet och därtill en viss rädsla, även den medveten eller omedveten, för förverkligandet av syftet.

Efter stadgeenliga förhandlingar höll f. d. yrkesinspektrisen och f. d. förstakammarledamoten fröken Kerstin Hesselgren föredrag om »Fredsarbetet just nu» med särskilt betonande av vikten av samarbete och samförstånd. Författarinnan fru Elin Wägner, som även lovat hålla ett anförande, var av sjukdom tyvärr förhindrad att komma.

Fröken Stina Skantze framförde några kritiska synpunkter på det internationella medlemsbladet. Vi samlades ursprungligen, sade hon, för att ta vara på alla anknytningspunkter mellan fredsälskande människor, och vi måste finna det som kan ena oss. Det internationella bladet ökar motsättningarna och förstörar t. ex. de negativa sidorna i Amerika. Det viktigaste är nu att från bägge sidor bygga broar... Dr Andreen svarade, att det kunde överlåtas åt delegaterna att i Budapest göra sitt bästa för beaktandet av dessa synpunkter.

Slutligen behandlades två resolutioner, avsedda att av den svenska delegationen framföras på KDV:s nära förestående kongress i Budapest.

Den ena resolutionen, föreslagen av fröken Elisabeth Tamm, gällde besittningsrätten till jorden och var av följande lydelse,

1. Hur än ett land ordnar besittningsrätten till jorden och dess naturtillgångar, allt med hänsyn till förhållandena i varje land, får denna rätt ej medgiva rätt till spekulation.
2. Endast genom att förhindra enskilda och företag att för vinnings skull spekulera med jorden och dess naturtillgångar, varigenom freden äventyras, kan krig undvikas.
3. Jordfrågans ställning är av grundläggande betydelse för en varaktig fred inom folken och mellan folken.

Resolutionen antogs enhälligt av SKV med tillägg att föreslå KDV att tillsätta en kommission för att utarbeta ett program i jordfrågan.

Den andra resolutionen, föreslagen av fru Ina Möller, gällde likalönsfrågan, även den avsedd att framläggas för kongressen i Budapest och var av följande lydelse.

Den svenska sektionen föreslår, att KDV:s andra kongress skall besluta att vända sig till Internationella Arbetsbyrån och understryka nödvändigheten att vid ett kommande sammanträde antaga en konvention om Lika Lön baserad på principerna om lika rättigheter enligt FN:s stadga.

Den svenska sektionen föreslår, att de olika sektionerna uppmannas att kämpa för, där så erfordras, införande av en ekonomisk lagstiftning, som ger kvinnorna enligt FN:s stadga lika rättigheter.

Resolutionen antogs enhälligt.

På samma linje

Svenska Kvinnors Vänsterförbund antog enhälligt vid sitt årsmöte 1948 en resolution däri det bl. a. heter: »Endast genom att förhindra enskilda eller olika slag av sammanslutningar att spekulera med jordens rikedomar och därigenom för vinnings skull äventyra freden kan krig undvikas».

Vid Kvinnornas Demokratiska Världsförbunds kongress i Budapest, som hölls strax efter Vänsterförbundets årsmöte antogs ett manifest

KDV och jordfrågan

Då jag för mer än 25 år sedan drog fram jordfrågan i den svenska riksdagens andra kammare medger jag gärna, att jag inte förstod varthän konsekvenserna skulle föra mig. Praktiken är en obeveklig läromästare, och jag kan nu inte förneka min tro på att besittningsrätten till jorden och dess rikedomar måste bli sådan att den tillgodoser det allmännas bästa och ej får utgöra ett privilegium för fåtalet. Jag tror ej det är möjligt att alla kan ha precis lika mycket, det ändrar sig från dag till dag. Däremot är jag övertygad om, att denna världens goda i något större eller mindre grad kunde vara fullt tillräcklig för alla, om människorna följde sin rättskänsla.

Vad folken nu fordrar är icke allmosor utan rättvisa. Från jorden och dess naturtillgångar kommer rikedom. Rörelsekapital med viss kontroll är en sak, den är skapande av nyttigheter. Men kapitalism är något annat. Det är en anhopning av rikedomar för att erhålla än mera rikedom. Rustningsindustrin är den mest vinstgivande och blir än mera vinstgivande genom speciella rustningar, som kan framkalla krig. Ytterst blir det besittningsrätten till jorden och dess tillgångar, som bestämmer om krig eller fred. Från jorden kommer all rikedom.

Jag har i alla år varit bedrövad över att ingen till synes brytt sig om jordfrågan, att den ansetts »tråkig». Nu förstår jag att om den tagits upp enligt mina önskemål, hade det gått mig illa. De flesta har

ej förstätt min tankegång. Och de som förstätt den, har ej velat förstå, ty det gällde deras makt. Men kosta vad det kosta vill — man kan ej svika sin övertygelse.

Och stunden är inne att besinna tidens allvar och tidens krav för att inte störta hela världen — alla enskilda — i oändliga lidanden och meningslösa olyckor.

Svenska Kvinnors Vänsterförbund har alltid haft jordfrågan på sitt program. Vid förbundets årsmöte den 7 november 1948 fick jag tillfälle att i korthet framlägga några synpunkter jämte ett resolutionsförslag — vilket sistnämnda återfinnes på annan plats i denna tidning — avsett att framläggas vid KDV:s 2:dra kongress i Budapest i december 1948. Då jag säger jordfrågan, gäller det inte endast denna, ty en ändring i besittningsrätten till jorden medför vissa ändringar i hela vårt samhällssystem. Resolutionen antogs enhälligt med det tillägget att en hemställan skulle göras hos KDV, att tillsätta en kommission för att utarbeta ett jordprogram i överensstämmelse med de riktlinjer, som angavs i resolutionen. Innehållet i resolutionen stred icke mot det manifest kongressen antog, även om en svensk formulering är mera högtidlig än en sydländsk.

ELISABETH TAMM

Stöd Greklandskommitten

»Det är svårt att ge en fullständig bild av nöden i Grekland, men man vet att den är gränslös», heter det i FN-organet Unescos publikation *Book of Needs*. Nöden i ett land som förötts under åratals krig — förut mot italienare och tyskar, och nu i ett inbördeskrig som ständigt förlängs genom det utländska stöd som den reaktionära Atenregeringen mottar — drabbar tyngst barnen. Rektor *Mimi Sverdrup Lundén*, en av de ledande kvinnorna i vår norska systerorganisation, skriver i en artikel:

till fredens försvar. I denna förbundets aktuella programförklaring har man ej uttalat sig för något visst samhällssystem. Men världsförbundet tar också starkt avstånd från storkapitalismen såsom utgörande en fara för freden. Det heter: »De verkligt styrande i Förenta staterna och Storbritannien i militära, industriella och finansiella kretsar förbereder redan ett nytt krig».

»Enligt den officiella statistiken finns det i dag över 400,000 föräldralösa barn i Grekland. 70 procent av alla barn lider av sjukdomar. Hundratals barn i åldern 8—15 år har dömts till deportering. Mellan 60,000 och 100,000 barn flackar hemlösa omkring på vägarna, även vintertid. De har nästan inga kläder, de är utsultna och sjuka. 90 procent av barnen har aldrig gått i skola. 14 års barn är i genomsnitt 7 cm. mindre än barnen var före kriget.»

Omkring 15,000 av dessa barn har fått en fristad i de omgivande demokratiska länderna. Fru Sverdrup Lunden, som själv besökt de grekiska barnen i många av dessa länder, överste Sheppard och andra ögonvittnen, bl. a. representanter för kväkarna, har bekräftat att barnen i dessa länder får den bästa vård och att de undervisas på sitt eget språk. Den provisoriska demokratiska regeringen i Grekland har ställt som villkor för omhändertagandet att barnen ska förbli greker och återvända hem så snart förhållandena gör det möjligt.

Kan även vi i Sverige göra något för att hjälpa några av de tusentals barn som upplever en nöd vi knappt kan föreställa oss? Så många av oss har möjlighet att ge något — litet eller mycket — att se ett varmt plagg eller bidra med pengar. Det är denna uppgift vi vill lägga våra medlemmar på hjärtat.

SKV hälsar med glädje det faktum, att nu en Greklandskommitté bildats och uppmanar sina avdelningar och enskilda medlemmar att stödja denna. Kommitténs styrelse: Ordf. förtroendeman Sigvard Cruse, v. ordf. dr Andrea Andreen och red. Gösta Ronner, sekr. ombudsman Sture Norberg och fil. mag. Margit Lindström, kassör Herbert Adolfsson samt författaren Henry-Peter Matthis.

Vi ber Er alla att hos SKV rekvrirera listor som kommittén sänder ut för penninginsamling och att på kommitténs vädjan om stöd scara på alla de sätt som kvinnor kan, när de vet att barn är olyckliga och lider nöd!

M. L.

Om Budapest-kongressens resolutioner

KDV kallade sin andra kongress (Budapest dec. 1948) för *Kvinnornas Fredskongress*. Beteckningen är berättigad. Dels representerar KDV med sina över 80 miljoner medlemmar på ett ojämförligt sätt *världens kvinnor*, de breda massorna av arbeterskor, bondkvinnor, progressiva intellektuella. Dels har KDV:s huvuduppgift — kampen för freden — genom den politiska utvecklingen under de tre efterkrigsåren då reaktionen i fruktan för de demokratiska krafternas oemotståndliga tillväxt redan börjat hota med krig och delvis redan börjat krig, på ett ännu mer markerat sätt än tidigare kommit att framstå som kvinnornas angelägnaste och allri överskuggande uppgift.

Budapestkongressen ägnade sitt huvuduttalande åt frågan om freden, det publiceras i sin helhet i detta nummer. Resolutionen understryker att FN:s beslut om förbud mot krigspropaganda inte efterlevs av stater som kallar sig fredsälskande, att FN:s principuttalande om varje folks rätt att självt bestämma sitt öde kränks genom väpnad intervention i Grekland, Viet-Nam, Indonesien osv. Resolutionen konstaterar att den amerikanska imperialismens upprättande av militära baser i hela världen inte tjänar fredens syfte, och att Marshallplanen utgör ett hinder för folkens fria nationella utveckling.

KDV har aldrig nöjt sig med att förklara sin kärlek till freden. De miljoner kvinnor som upplevt världskrig och koloniförtryck vill ett realistiskt fredsarbete. KDV:s studgar har angivit att kampen för freden måste föras som en kamp mot fascismens rester, mot ny fascism, mot imperialism, som naturnödvändigt föder krig. KDV vill visa kvinnorna att kampen för freden innebär analys och avslöjande av de krafter som vill kriget, endast då kan samarbetet för freden få en fruktbärande inriktning.

Och ändå — eller just därför — är KDV:s arbetsuppläggning, dess politiska linje, så helt positiv. Detta ligger i sakens natur. Världens kvinnor, de fredsälskande folken,

är de många. Fredens fiender, de imperialistiska krigsorganisatörerna, är de få. Därför blir samarbetet inom KDV den självklara meningsfyllda slutsatsen för de kvinnor som tar fredsarbetet på allvar.

Budapestkongressens övriga resolutioner är just belysande för denna positiva inställning. De understryker att kampen för demokratin är det första vi har att ta itu med, eftersom demokratins stärkande överallt betyder krigskrafternas försvagande. I första hand behandlar resolutionerna de frågor som rör kvinnornas ställning och barnens fostran och hälsa — grundläggande ting i en demokratisk återuppbyggnad av världen. KDV kommer enligt dessa resolutioner att arbeta ännu intensivare för att FN:stadgans förklaring om kvinnornas likställdhet skall bli verklighet — särskilt nämns där kampen för ekonomiskt likaberättigande, lika lön för lika arbete. För barnen förbereder KDV, enligt kongressens beslut, aktioner dels nationellt, dels med syfte att intressera FN för att världens miljoner nödlidande barn snabbt skall bringas hjälp. Undervisningens och fostrans problem tar också en stor plats i denna resolution om barnen. Slutligen har kongressen ingående behandlat den demokratiska kvinnorörelsen i Asiens länder, och i en speciell resolution preciserat de uppgifter KDV ålägger sig till stöd för den kamp för nationell frihet och inre demokrati som koloniernas kvinnor för. Av utrymmesskäl kan dessa resolutioner inte återges här, men alla intresserade kan erhålla dem i översättning genom SKV.

M. L.

Exotiskt vid kongressen

Kanske alldeles särskilt bland de fjärran ifrån komna kvinnorna var det många som man aldrig kommer att glömma: den lilla koreanska läkaren, som på hotellet där hon bodde helt enkelt döptes till Korea, och som tyst och försynt tassade omkring med den lånade svarta vinterkappan över sin fotsida ljusa sidenmantel; chefsdelegaten från Viet Nam, så liten, så smal, så graciös, så nästan överklig som en pastellmålning i sina underbara dräkter — och ändå måste man alltid när man såg henne tänka på den styrka och det oerhörda hjältemod, med vilket hennes systrar fört kampen för sitt lands och sin egen frigörelse ur ett omänskligt förtryck.

Eller de unga indiskorna, samlade kring sin vitklädda ledare med det mörka, magra ansiktet, som tycktes skuret i trä. De rörde sig med en mjuk värdighet i sina långa, klart röda och blå mantlar, fästade med ett lysande spänne över de tjocka jumprar de blivit tvungna att skaffa vid ankomsten till Budapest med dess raa, kalla höstdimma.

Deras stilla gestalter gjorde ett oförglömligt intryck när de med rösterna vibrerande av indignation och patos framlade sina berättelser om kvinnornas och barnens liv i deras land, om mödrar som går direkt från sitt arbete för att föda sina barn ute på marken utan att någon tar någon notis om dem... om barn som arbetar i fabriker, där de giftiga dunsterna fräter sönder deras hud... om barn som skickas ner att rensa kloaker... om barn som i den mördande solhettan slavar 12 timmar om dagen på téplantagen...

E. L.

TO TING STÅR FOR MEG

som hovedinntrykkene fra Budapest. — **K r a f t**, den kraft kvinnene er når de forener sig; og **g l e d e**. Glede over at vi kvinner nå står så sterke og så mange sammen at vi skal forsvare og bygge freden!

Siri Sverdrup-Lunden om Budapestkongressen.

DOLORES IBARRURI HÄLSAR KONGRESSEN

De spanska kvinnorna kämpade för tolv år sedan mot Francos fascistregim, och de har inte för ett ögonblick upphört att kämpa. De kommer inte att ge upp denna kamp, förrän slutgiltig seger har vunnits, ty de är säkra om att Spanien snart kommer att bli ett fritt, demokratiskt land. Jag uttrycker deras tack till Kongressen och till var och en av dess organisationer för den aldrig upphörande, kärleksfulla solidaritet, som de har visat mot vårt folk och den storartade hjälp de har givit oss.

Mot USA:s Spanienpolitik

I en ledande artikel drog den danska tidningen *Information* nyligen en parallell mellan Winston Churchill och den spanske politikern och filosofen Senor Salvador de Madariaga. Churchill kunde inte förstå varför Spanien skulle bojkottas bara för att det styrdes av Franco.

Den engelska tidningen *Manchester Guardian* hade däremot publicerat ett brev från de Madariaga till Amerikas utrikesminister Marshall, där Madariaga varnar för samarbete med Franco-regimen. Anledningen till brevet var Marshalls önskan att återuppta de diplomatiska förbindelserna mellan Förenta staterna och Franco-Spanien — förbindelser som avbröts 1946 på Förenta Nationernas initiativ.

Madariaga är till sin åskådning konservativ. Han står i det avseendet inte långt från Churchill. Båda är europeer, västeuropeer, och båda beundrar demokratins sokratisk-kristna pelarbyggnad.

Madariaga skrev att Marshall inte fick glömma att man inte kan utrota kommunismen med kulor och krut. Inte en gång med raket- och atombomber.

Mot en trosbekännelse kan man bara sätta en annan tro. Men vilken tro skulle förnedra

sig så djupt att den bara hade ett enda mål: att förhindra en annan tro att segra! Vi behöver en tro som har sitt eget livsvärde.

de Madariaga som älskar sitt fosterland och det — utstötta — spanska folket hävdar, att Spanien är provostenen på de västliga demokratiernas tro. Och kom ihåg, skriver *Information* till sist, han är konservativ och oerhört skeptisk gentemot de socialistiska frihetskämparna inom och utom Spanien. Vad Franco angår hyser han emellertid inga tvivel, ty han vet vem Franco är och vad han representerar. Det viktigaste är att Spanien får sin frihet åter och blir av med Franco.

UR JUDISK KRÖNIKA SAXAR VI:

Stig Bendixon:

TT under anglosaxiskt välde

När seklet var ungt och vi, som då var unga, läste i tidningarna om första världskriget, härskade som en självklar regel, att Sverige skulle ha fri nyhetsförmedling från alla de kämpande stormakterna. Man läste telegrammen från Wolffs byrå i Berlin, från Reuters i London, från Agence Havas i Paris, från Agenzia Stefani i Rom, och så hade vi naturligtvis också telegram från de officiella telegrambyråerna i Petrograd, Wien och Tokyo, vilkas namn jag glömt bort. Principen om fri konkurrens på nyhetsområdet härskade även under andra världskriget. Tyskland gjorde, när det var som starkast, påtryckningar på svenska regeringen för att den skulle ordna så, att pressen och radion här inte skulle få offentliggöra andra utlandstelegram än de tyska, men denna aktion misslyckades. Efter 1945 är däremot läget ett annat. Utlandsnytt serveras numera till svenska pressen genom TT bara i form av engelska och amerikanska telegram. Även nyheter från östblocket får Sveriges allmänhet bara genom de anglosaxiska nyhetsbyråerna. I svenska pressen publiceras aldrig ett officiellt ryskt Tass-telegram.

Detta förhållande är till nackdel för oss judar, eftersom Sovjetunionen är den enda av stormakterna, som konsekvent försvarat de rättigheter judiska folket fått sig tillförsäkrade genom resolutionen den 29 november 1947. Denna resolution kom till såsom resultat av ett under ledning av en svensk man, Emil Sandström, utfört kommissionsarbete, och den antogs i Lake Success med stöd av Sveriges och de övriga nordiska staternas ja-röster. Men när, såsom i somras skedde, Sovjetunionens representant i säkerhetsrådet mot England och Amerika försvarade novemberresolutionens gällande kraft, avfärades detta i det anglosaxiska, av TT utsända telegrammaterialet, i några få kyliga eller ironiska rader.

Och det rör sig här sannerligen inte om frågor, som bara intresserar utrikespolitiska specialister. Bernadottes medlingsaktion i Palestina var verkligen föremål för ett ganska utbrett intresse i Sverige. Men när den dag kom, då Israels representant i FN framlade sin regerings kritik av Bernadottes förslag, relaterades denna kritik i så ytterligt stympad form, att man knappast fick någon uppfattning om vad kritiken grundade sig på. Orsaken var, att Israels svar innebar en skarp kritik mot den politiska idé, som i somras var gemensam för de båda anglosaxiska stormakterna — att lösandet av palestinafrågan skulle ske på så sätt, att det anfallna Israel skulle släppa till av sitt territorium för att blidka de anfallande arabstaterna.

Kanske förvånar sig någon över att jag här talar om den anglosaxiska politiken som en enhet, USA skildras ju ofta som judevänligt. Ja, Truman var judevänlig i slutet av förra året och har kanske blivit det nu igen, sedan i höstas. Men under de mellanliggande nio månaderna har Ameri-

kas orientpolitik bestämts av Marshalls önskan att vid östra Medelhavet skapa ett starkt block av muhammedanska stater som skydd mot kommunismen, och under denna tid gick Englands och USA:s politik oftast hand i hand. Det kan också tilläggas, att när det i början av år 1948 gällde rapporter om inbördesstriderna i Palestina, den amerikanska Associated Press ibland var ännu mer antijudisk än Reuter.

Den oinitierade undrar nu, med tanke på svenska regeringens önskan om neutralitet mellan de båda blocken: har staten inflytande över TT?

Ack nej. TT är ett privatkapitalistiskt företag och har som sådant full rätt att ställa sig i det ena eller andra blockets tjänst. Statsminister Erlander antyder visserligen någon gång, att regeringen har något slags ideologisk dragning till socialistiskt tänkesätt, men när han skall precisera saken närmare, säger han, att frågan om större eller mindre statskontroll bara är en lämplighetsfråga, som bör avgöras h. o. h. ur synpunkten, vilken produktionsform som är effektivast. Att det finnes privatkapitalistiska intressen, som arbetar på att underminera den av svenska folkets majoritet beslutade politiken, tycks han inte ha observerat. Och TT får arbeta i det ena blockets tjänst, även om svenska folkets rätt till objektiv nyhetsförmedling blir lidande.

VARFÖR DUGER INTE DEN DANSKA TOBAKEN?

Ingen vill köpa den fyenska tobaken, som annars är lika fin som den skånska. Vid den årliga auktionen i Middelfart i höstas där tobakshandlare från hela Fyen samlats med vagnslaster av årets skörd, var det ingen som bjöd och odlarna hade därför ingenting annat att göra än att kasta alltsammans i havet. Ton efter ton vräktes i Lilla Bält, som efterhand totalt täcktes med tobaksblad.

Mina planer . . .

(Forts. från sid. 9.)

ligger där i all sin skönhet. När jag tänker på staden, föreställer jag mig den alltid mot bakgrunden av detta landskap, som den måste harmoniera med och smälta in i. Och så alla de människor, som kommer att bo i staden. Vi måste göra deras hem bekväma och hemtrevliga. Och sen måste vi planera för skolor, kindergarten, daghem, tvätterier och klubblokaler. En stor park ska läggas ut i centrum av staden. Gatorna ska bli trädplanterade avenyer.

Det är naturligtvis många andra saker, som jag hoppas kunna uppnå och mycket som jag drömmer om på nyårskvällen. Det är de senaste pjäserna, som nu ges på våra bästa teatrar, och det är en mängd nya böcker, som jag ska läsa. Jag fortsätter med mina studier, för det är det enda sättet att följa med sin tid. Jag går nu på kvällskurser vid universitetet och studerar historia, litteratur och främmande språk.

Min lediga tid ska jag nu som alltid förut ägna åt min favorithobby — målning. Och i mina målningar ska jag försöka skildra hur vackert och rikt mitt land är, och hur vårt liv blivit lyckligt och meningsfullt.

Samma lön för samma arbete

Tva diskussionsinlägg i kvinnornas lönefråga av **Andrea Andreen** och **Ina Möller**. Rekvirera broschyren från SKV, Postgiro 51323, Hagalund. Pris 25 öre.

Tidningen Vi kvinnor i demokratiskt världsförbund

Utgivare: Andrea Andreen
Köpmantorget 2, Stockholm

Redaktionskommitté: Carin Hermelin,
Margit Lindström, Ada Nilsson, Elsa Svartengren

Utkommer med sex nr per år
Prenumerationspris per år: Kr. 1: 50

Lösnr: 25 öre

Postgiro 51323

*Svenska Kvinnors Vänsterförbund,
Hagalund.*

Den respektfulla skökan

Jean Paul Sartres pjäs, som går på Dramatens lilla scen (biljettpris 3: — kronor) är en sevärd sak. Mer kanske inte bör sägas i detta lilla blad — med risk att pjäsen dras in.

I valet och kvalet

heter en rolig och otrolig amerikansk film, som förnärvarande visas i Stockholm. Någon har kallat regissören Frank Capra rättvisans, uppriktighetens och den glada bekymmerstöshetens apostel och man har också sagt att den lille sicilianaren är »ett av saltet i amerikansk film». Vi minns honom från »En gentleman kommer till stan», där arbetslöshetsfrågan var uppe och »Mr Smith i Washington» som utspelades i Capitoliums korridorer.

Nu är han inne på politiken igen, men filmbolaget har för säkerhets skull lagt in ett par repliker för att skydda sig mot beskyllning för »amerikansk verksamhet». Det är mycket i filmen som är sagt på skoj, men som ringer en i öronen långt efteråt medan man tänker: Det är ju sant, det är ju rätt!

E. S.

Sverige till Unesco

I avvidan på särskild proposition har ecklesiastikministern föreslagit riksdagen att bevilja ett anslag av 1 miljon kr. för Sveriges anslutning till FN:s kulturorganisation Unesco. C:a 50 stater är hittills anslutna. Sverige har dröjt i det längsta. Vårt deltagande i det internationella kulturella samarbetet bör hälsas med glädje.

Prenumerera på Vi kvinnor i demokratiskt världsförbund för 1949

Prenumerationsavgiften, 1: 50 för helår, insättes på postgiro 51323, Svenska Kvinnors Vänsterförbund, Hagalund. Inbetalningskort medföljer.

Inbetalningskort medföljer som tidningsbilaga.